

som muligt. Naar derimod Halvøen bliver besat af Fjenden, kan han trække store Mæsser ind til sig, naar han har Jernbanen i sin Magt. Naar Banen gaar igjennem Fredericia og Fredericia kan holdes, vil han derimod ikke kunne bruge mere end det Halve af den. Jeg vil imidlertid ikke fordybe mig videre heri.

Den høitæredede Minister har klaget over, at der paa Nigsdagen findes en saa stor Kjærlighed for Besten. Jeg vil dog erindre ham om, at dette ikke er nogen ny Kjærlighed. Der fremkom allerede i 1846 fra de jydskke Stænder et Forslag, som gik ud paa, at en Jernbane skulde føres over Silkeborg og Viborg til et passende Sted ved Klimfjorden. Det er snarere saa, at der i de senere Aar stadigt har været Tilhøjelighed til at trække sig længere og længere mod Øst. Kjærligheden til Besten er imidlertid, som den sidste ærede Taler sagde, forsaavidt man ikke gaar ind paa selve Heden, ganske vel begrundet, forsaavidt som Gudenaadalen maa antages at have en betydelig Fremtid. Man kan dog ikke ansee det for ganske tilfældigt, at Silkeborg, som i 1847 kun havde 3 Huse, alt i 1853 bestod af 4 Gader og nu har flere. En saa hurtig opvoksende By tyder paa, at der i Egnen er endeel Liv og endeel Hjælpekilder, der fortjene, at man tager Hensyn dertil og som ved Hjælp af bedre Forbindelsesmidler kunne voxe. Det forekommer mig fremdeles, at den bedste Maade at komme til Gudenaadalen paa ikke vil være den, Ministeren foretrækker, nemlig fra Horsens at slaae en stor Bue over mod Nye-Mølle og derfra gaar til Aarhus. Derved vilde man gjøre det Samme som ved Fredericia, forlænge Banen uden Nødvendighed. Jeg tilstaaer, at mig har et Forslag, som endnu ikke er tilstrækkelig undersøgt, men som efter Sagkyndiges Mening ikke kan koste overordentlig meget at udføre, syntes mere hensigtsmæssigt, nemlig at føre en Sidebane fra et Punkt en Mil Øst for Standerborgsø ned til denne og derpaa at sætte de Søer, der udgjøre det store midtjydskke Vanddrag, i Forbindelse med hinanden ved Canaler og Sluser. Dette Foretagende er af den engelske Ingenieur, som har undersøgt Banelinierne paa Sir Morton Petos Begne, anslaaet til omtrent 600,000

Rbd. Det synes altsaa at ville koste meget mindre end en saadan Krømming af Banen og den største Deel af Mødet gjøre den samme Nytte, da Producterne, som man har at føre fra Silkeborgegnen — for Tiden meest Brænde og Tørv — bedst kunne føres med Skibe, fordi de ikke kunne betale en Jernbanefragt.

Endelig skal jeg endnu bemærke, hvad der hidtil ikke er omtalt, at den østlige Dybane frembyder ganske overordentlige Terrainanskeligheder. Jeg har i disse Dage modtaget et Andragende fra Veile Communalbestyrelse for at befordre det i Trykken. Det gaar ud paa at faae Banen ind til Veile. Jeg finder dette Duffe som lignende Duffer hos enhver Byes Befolkning ganske naturligt, og forsaavidt meget billigt, men det er dog ligesuldt vist, at det er forbundet med store Vanskeligheder at komme omkring ad Veiledalen og ikke blot Anlægget, men ogsaa Vedligeholdelsen vil koste meget. Banen skal f. Ex. føres enten gjennem en Tunnel eller igjennem en Indfjæring af 60—100 Fods Dybde paa 6—700 Alen og over Veiledalen paa en 30 Fod høi Jorddæmning med 3 Viaducter og foruden Broerne over Veileaa. Ud af Veiledalen skal den løbe en Mil langs Kysten af Fjorden for at komme op paa den anden Side, hiihsides Tirsbæk. Dette vil ikke blot forlænge Veien fra Nord til Syd, der dog for Jyllands indre og ydre Forbindelse er et meget væsentligt Hensyn. Om end det foreliggende Project ikke gaar ud paa at føre Banen til Frederikshavn, maa den dog i Tiden komme dertil, og det vil da blive en af den jydskke Jernbanes fornemste Opgaver at tiltrække sig en Deel af Sverrigs og Norges Personferdsel og Vareforsler med Ublandet; man vil ikke kunne lade denne Rilde ligge ubenyttet hen. Men med Hensyn dertil vilde det være høist ønskeligt, at Banen blev saa kort som muligt. Disse Bemærkninger har jeg villet fremsøre. Forøvrigt erklærer jeg, at naar det ikke kan være Andet, vil jeg slutte mig til den Baneretning, som faaer Fleertallet her i Thinget for sig.

Judenrigsministeren ad interim: Den ærede Nigsdagsmand bemærkede, at den